

آفتابِ شریانی و حسن

شعر سی و ہزارہ سو گوارہ مجبوی

بہ (ہما)
 استاد سو گوارہ مجبوی

انتہا عمارت

آفتاب حسن: شعرهای برگزیده سوگواره مجتبوی / گردآوری ستاد
سوگواره مجتبوی. تهران: انتشارات آرام دل، ۱۳۹۵.
۱۲۸ ص، ۲۱/۵×۱۴/۵ س.م.
ISBN 978-964-199-294-3
فهرست نویسی براساس اطلاعات فیبا.
۱. شعر مذهبی -- قرن ۱۴ -- مجموعه ها. ۲. Religious poetry --
collections -- 20th century -- Persian -- شعر فارسی --
قرن ۱۴ -- مجموعه ها. ۵. Persian poetry -- 20th century --
collections. الف. ستاد سوگواره مجتبوی.
PIR۴۱۹۳/ح۴۲۵ ۱۳۹۵
۱۵۸/۶۲۰۸
۴۴.۱۶۹۶
کتابخانه ملی ایران

آرام دِل

شعرهای برگزیده سوره راز و نیاز

به اهتمام استاد بهار و خواجه بهار

ناشر: آرام دل

صفحه آرا: مهدی نحوی

نوبت چاپ: اول، ۱۳۹۵ / شمارگان: ۱۰۰۰ نسخه

چاپخانه: شریعت / صحافی: ولیعصر (عج)

شابک: ۹۷۸-۹۶۴-۱۹۹-۲۹۴-۳

قیمت: ۷۰۰۰ تومان

دفتر مرکزی

تهران: میدان انقلاب، خیابان کارگر جنوبی
خیابان شهدای ژاندارمری، پاساژ کوثر، پلاک ۷
تلفن: ۰۲۱-۶۶۹۷۱۶۹۷-۹

سامانه پیام کوتاه: ۳۰۰۰۷۷۷

WWW.ArameDel.ir

فهرست اشعار

- سخن نخست / رضا صادقی ۷
- مقدمه / احمد خوانسالا ۹
- اگر این اشک‌ها از بن بده / علی‌رضا احرامیان پور «نوید» ۱۳
- صحیفه‌ی دل‌ها / ایرج بصاری ۱۵
- کوچه‌های هاشمی / محمد حسن صاری ۱۸
- افطار جدایی / محسن امام ۲۷
- خورشید کرامتی / مرتضی برخوردار ۳۰
- صلح حسن (علیه السلام) / یداله پارسایی «آرام» ۳۲
- ایوان طلای بقیع / ایوب پرندآور ۳۸
- از مرتضی دلخسته‌تر / ناهید تدین ۴۰
- شمیم اهل بیت / محمد کریم توفیق زاده ۴۲
- امام غزل پوش / احمد جمعه‌پور ۴۳
- سوغ غزل / زیبا جواهریان همدانی ۴۵
- حصن حصین / محسن حاتم زاده ۴۷
- بی حرم حسن (علیه السلام) / سید ابراهیم حسینی «سید بندری» ۵۰
- بغض ماه / مریم حقیقت ۵۳
- قبله نما / جعفر حقیقت‌پور ۵۵
- چند رباعی مجتبیوی / محمد جواد حیدری ۵۷
- مسیحاً نفسی / محمد جواد حیدری ۵۹
- دومین خورشید / سیدعلی خضری نصرآبادی ۶۱

- تنها ترین سردار / احمد خوانسالار ۶۳
- باغ بهشت / مزگان دستوری ۶۶
- سرزمین عشق / احد ده برگی ۶۷
- با ردیف تو / سید داود دهقانی فیروز آبادی ۷۲
- نام بهشتی / محبوبه راه پیما ۷۸
- کریم کرانه ی ملکوت / علیرضا رنجکش ۸۰
- صلح آب / خلیل رویینا ۸۱
- عرو / عظیمه ریسی ۸۳
- ضریح مجتبی / مریم زارع ۸۴
- کیمیا گری / عباس زحمتکشان ۸۷
- مدرع صبا / فائزه زرافشان ۸۹
- از صلح نه / بهمن سع نژاد ۹۲
- غریب غریب / ایداک میمانی ۹۴
- صلح جاودانی / علی بهر شمان ۹۶
- از سنگ و خاک / جواد شیردل ۹۹
- بی علمدار / علی صادقی ۱۰۱
- صاحب عزا / مجید صحرانورد ۱۰۳
- غصه پنهان / محمد ضیایی پور ۱۰۵
- زخم مبهم آئینه / پریوش عصفوری ۱۰۹
- نگین آبی / احمد علوی ۱۱۱
- خورشید عشق / نجمه عیدی دولت آبادی ۱۱۳
- بلندای حرم / روح الله قناعتیان ۱۱۵
- شاه خوبان / محمد کربلایی زاده ۱۱۶
- نام سبز پدر / حیدر منصوری ۱۱۸
- وسعت بی واژه / مهدی ناصریان ۱۲۰
- مسیر کوی تو / جواد نمازی دارابی ۱۲۳
- سفره نذر قاسم / مرضیه هوشمند نژاد «رها» ۱۲۵
- مرثیه ناچیز / قاسم یزدانی ۱۲۷

سخن نخست

سپاس و ستایش خداوند متعال را که گوهر شعر را در صدف هنر قرار داد تا در دایه معرفت دین، کمال یابد و از این رهگذر، مسیر اتصال به معدن عظمت الهی فراهم گردد.

هنر، درخت تنوعی است که شاخه های انبوه پرطراوتش، وسعت جهان خیال را تسخیر کرده تا آنجا که شاعر با بهره گیری از قوه ی تخیل، به خلق زیباترین سروده های عالم می پردازد و اگر این زیبایی در جهت اعتلای فرهنگ نبوی و علوی باشد بی شک شاعر را بسیار رفقا روحی و معنوی می بخشد.

به یقین اندیشه ی پویا و ذوق سرشار شعرای بنگوارش استان کشور، در دومین سوگواره مجتبیوی سال ۱۳۹۴، در معرفی فرهنگ مجتبیوی و انتساب شهر داراب به امام حسن مجتبی (علیه السلام) نقش به سزایی خواهد داشت. دارابگرد یا دارابجرد نام قدیم مناطقی از جنوب شرق استان فارس شامل داراب، فسا و جهرم به مرکزیت دارابجرد بوده، خالی از لطف نیست که بدانیم داراب و سرزمین های اسلامی چرا امام حسن مجتبی (علیه السلام) خراج دارابجرد را در بند چهارم صلحنامه به معاویه پیشنهاد می کند:

از آنجا که داراب جزء اراضی غیر مفتوحه العنوه یعنی سرزمین هایی که مردم با آغوش باز اسلام را پذیرفته اند محسوب می شود و این چنین سرزمین هایی

به حکم شرع مقدس، انفال بوده و در اختیار رهبر و امام واقعی مسلمین که نایب برحق پیامبر اسلام صلوات الله علیه هستند قرار می گیرد و منافع آن در راه مصالح اسلام صرف می شود، لذا به دستور امام حسن مجتبی علیه السلام خراج دارابجرد نیز جهت کمک به خانواده‌ی شهدای جمل و صفین مقرر گردید و حضرت، نماینده‌ی خودشان یعنی دحیه کلبی انصاری را برای جمع‌آوری خراج دارابجرد به این منطقه فرستادند. قابل ذکر است که در روایات، دحیه را جوانی خشن سیما نقل کرده‌اند که جبرئیل به شکل و قیافه‌ی او بر پیامبر نازل می شده است، هم اکنون مقبره دحیه کلبی انصاری در ۵ کیلومتری داراب می باشد. موبد این مجموعه مهم تاریخی است.

مجموعه اشیا برگزیده که در اختیار دارید حاصل ذوق سرشار شعرای علاقمند به فرهنگ اهل بیت علیهم السلام می باشد که در سال ۱۳۹۴ از شش استان جنوبی کشور، به شهر امام مجتبی علیه السلام دبیرخانه سوگواره مجتبی داراب، رسیده و انتخاب گردیده است. امید است به بهاری این گونه محافل، قدمی در جهت اعتلای فرهنگ دینی و شناخت هر چه بستر استقامت اطهار علیهم السلام باشد.

در پایان نظرات و پیشنهادات و انتقادات سازندگانه بنیادان چراغ راهی جهت کسب تجربه و پیشرفت برادران خدمتگزار شما در گنجینه فرهنگی سوگواره مجتبی شهرستان داراب خواهد بود.

من ا... توفیق

رضا صادقی

نماینده ولی فقیه و امام جمعه داراب

مقدمه

داراب، علمدار شعر مجتبوی کشور

از همان روزی که در سال ۲۳ هجری مردم دارابگرد خود را تسلیم پرچم لا اله الا الله کردند. و به خونریزی با قبول دین آسمانی اسلام به ستایش ذات پاک و بی‌نیازی پرداختند و از آن روزی که از میان شهرهای امپراطوری بزرگ اسلامی، خارج داراب، گرد به لحاظ طهارت تولید، به منظور ارتزاق بازماندگان جنگ های جمل و صفیر، مونسوع بند چهارم صلح نامه امام حسن مجتبی (علیه السلام) با معاویه لعنت الله علیه قرار گرفت، حضرت دحیه کلبی انصاری به عنوان نماینده امام (علیه السلام) به داراب آمده ربا قدم خیزد برکت دعای امام دوم را به این سرزمین ارمغان آورد. اما اعمال معاویه که در آنجا شدند صحابی و یاران صدیق امام مجتبی (علیه السلام) را به هروسیله از پای درآوردند این محاسنی بزرگوار رسول الله صلوات الله علیه را نیز به شهادت رساندند. پس از شهادت آن محابه ارجمند، مردم دارابگرد بدن مبارکش را دفن و بقعه ای بر تربت پاکش ساختند. حضرت دحیه، در بین مردم منطقه ی داراب به «شاه دحیا» معروف و از همان زمان آرامگاهش زیارتگاه اهل دل شده و رفته رفته، پیوند مبارک مردمان این شهر و دیار با اهل بیت عصمت و طهارت (علیهم السلام) روز به روز عمیق تر و افزون تر گردید.

عنایت حضرت مجتبی حسن (علیه السلام) به این گوشه از خاک پاک ایران

اسلامی از افتخارات بزرگ ماست که از همین جا هنرمندان عزیز جهان اسلام و محققین و دانشمندان گرانمایه را به خلق آثار ارزشمند و تحقیقات گرانبها فرامی خوانیم.

درسال های اخیر، با عنایت به این انتساب مستند تاریخی و اوج گیری شعرآیینی در نظام جمهوری اسلامی، ضرورت غربت زدایی از چهره ی تابناک دومین امام معصوم و تبیین ابعاد اجتماعی، فرهنگی و سیاسی آن صلح سبز، بیش از پیش احساس گردید. در این میان وظیفه مضاعفی بر دوش عاشقان اهل بیت علیهم السلام در شهرستان داراب احساس می شد که همین احساس ضرورت و التزام، از دود بست و پنج سال قبل با همت روحانیت معزز و مردم متدین شهر، خصوصاً سید جلیل القدر سید جعفر بلاغی، موسسه علمی فرهنگی امام حسن مجتبی علیه السلام تشکیل و به ثبت رسید و به ادای دین و انجام رسالت خود پرداخت که به گوشه های این برنامه ها اشاره می شود:

- این موسسه بانی برگزاری مجالس مربوط به امام مجتبی علیه السلام در داراب است که هر ساله در نیمه ماه مبارک رمضان، جلسات با شکوهی به مناسبت ولادت امام حسن علیه السلام، هزاران روزه دار را بر سفره افطاری کریم اهل بیت گرد هم می آورد. در این راستا که هر ساله با حضور اهالی شریف داراب و متدینین شهرهای هم جوار مانند جهرم، فسا، استهبان، نیریز، زرین دشت... با شکوه و جلال تمام برگزار می شود یکی از چهره های شاخص کشور، سخنرانی کرده و مداحان و شعرا به مداحی و شعرخوانی می پردازند.

- سالانه در روز ۲۹ صفر، با الهام از پیاده روی اربعین سالار شهیدان

در کربلای معلی، آئین راهپیمایی چندین هزار نفری مردم، از داراب تا مقبره حضرت دحیه کلبی همراه با مهمانی برسفره‌ی کریم اهل بیت (علیهم‌السلام) برگزار می‌گردد که جا دارد نسبت به ثبت ملی این مراسم با شکوه اقدام گردد.

- بطور مرتب، در طول سال، عصر جمعه‌ها در صحن و سرای حضرت دحیه کلبی مراسم دعا و ذکر اهل بیت (علیهم‌السلام) منعقد می‌گردد.

عاشق‌مندی به امام مجتبی (علیه‌السلام) موجب گردید که نگاه هنرمندان و شهرای آیینی شهرستان و مجتمع امام حسن (علیه‌السلام) معطوف به سالروز وفات آن امام منعم نیز گردد و براین شدند که با برگزاری همایش‌ها و سوگواره‌ها، با خود را توسعه‌ی فرهنگ دینی و آیینی، بیش از پیش ادا نمایند. از طرف دیگر، استان فارس که با چهره‌های درخشانی چون حافظ و سعدی، شاحص و ... در پهنه‌ی ادبیات کشور بود پس از انقلاب، در آسمان شعر آیینی کشور، خوش درخشیده و آوازی شب شعر عاشورای شیراز و یادمان یاس در ده‌م، آسمان ایران اسلامی را در نور دیده و مشام عاشقان اهل بیت را، مطرب کرد.

گرچه سوگواره مجتبوی در داراب سابقه زیادی داشت اما در دهه ۹۰، تصمیم دست اندرکاران براین قرار گرفت که عطر و بوی شب شعرهای مجتبی از آسمان داراب فراتر رفته و سومین ضلع مثلث شعر آیینی فارس تکمیل گردد. به این منظور سال ۱۳۹۲، فراخوان سوگواره مجتبوی، در سطح استان فارس منتشر و پس از برگزاری دو سال به صورت استانی، این سوگواره به لطف خدا بال‌های خود را برای منطقه‌ای شدن گشود و در سال ۹۴ سومین سوگواره به صورت

منطقه‌ای برای استان‌های فارس، بوشهر، هرمزگان، یزد، کرمان و کهگیلویه و بویراحمد در دو بخش شعر و مقاله فراخوان داد و بدین‌گونه شهرستان داراب به عنوان پرچمدار شعر مجتبیوی کشور معرفی گردید.

عزم استوار ستاد برگزاری، در چهارمین سوگواره مجتبیوی در سال ۹۵ با پرواز در فراز استان‌های اصفهان، خوزستان و سیستان و بلوچستان، دامنه برگزاری سوگواره را از ۶ استان به ۹ استان افزایش داده و می‌رود که ان شاء الله در سال‌های اتی به صورت کشوری برگزار شود. از هم اکنون به یاری خداوند بزرگ، نیم نگاهی به برگزاری کنگره‌های بین‌المللی شعر مجتبیوی دوخته‌ایم که در این راستا، بیت «اشقان اهل بیت را بوسیده و یاری و مساعدت آنان را در هر گوشه از سرزمین‌ها» اسلامی می‌طلبیم.

مجموعه حاضر، حاصل تلاش ستاد برگزاری سوگواره مجتبیوی در سال ۱۳۹۴ می‌باشد و این جانب به عنوان خادم کوچکی در این مجموعه‌ی بزرگ، از طرف اعضای محترم این سوگواره شکوه‌مند، از زحمات امام جمعه‌ی محترم، مسئولین مخلص شهرستان داراب، اساتید، حاج احمد ده‌بزرگی و ستاد شب‌های شعر عاشق‌ورایی شیراز، ستاد شب‌های شعر فاطمی جهرم، دفتر حفظ آثار لشکر ۳۳ المهدی (عج)، مجمع شاعران اهلبیت و سرکار خانم مرضیه (رها) هوشمندنژاد که زحمت ویراستاری و تدوین کتاب «کتاب حسن را به عهده داشتند، صمیمانه تقدیر و تشکر می‌نمایم.

احمد خورشید

دبیر سوگواره مجتبیوی داراب